

การสอบแข่งขันเพื่อรับทุน ฯ ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
(ทุนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)

ข้อสอบวิชา สังคมศึกษาและภาษาไทย

สอบวันอาทิตย์ที่ 18 ตุลาคม 2552 เวลา 13.30 – 16.30 น. (จำนวน 4 หน้า 100 คะแนน)

(ให้ทำข้อ 1 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 1 ข้อ 2 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 2 ข้อ 3 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 3
ข้อ 4 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 4 และข้อ 5 ในสมุดเขียนตอบชุดที่ 5)

ถ้าทำผิดชุดจะไม่ได้รับการตรวจ

1. (20 คะแนน)

ปัจจุบันระบบธรรมชาติ มีสภาวะวิกฤติมากขึ้น ทั้งแผ่นดิน ฝืนน้ำ และท้องฟ้า
เป็นผลทำให้ระบบมนุษย์ คือสังคมประชากรโลก ได้รับผลกระทบในวิถีชีวิตความเป็นอยู่
เพิ่มขึ้น

ให้นักเรียนยกประเด็นปัญหาหลักทางธรรมชาติในสามสภาวะแวดล้อมดังกล่าว
ข้างต้นที่นักเรียนเห็นว่า เกิดจริง มีผลกระทบสร้างความเสียหายต่อมนุษย์อย่างรุนแรง
และมากมายไปทั่วโลก โดยอธิบายว่า มีอะไรบ้าง? เป็นอย่างไร? มีผลกระทบต่อพื้นที่
ส่วนใดของโลก และประเทศไทยไปเกี่ยวข้องด้วยในเรื่องใด ส่วนใด?

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (20 คะแนน)

- ก. ท่านคิดว่าการศึกษาประวัติศาสตร์มีความสำคัญหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์
- ข. โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเชิงประวัติศาสตร์ ท่านจะวิเคราะห์และอธิบาย ปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชา ในกรณีเขาพระวิหารอย่างไร

3. สังคมและวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงเป็น ปกติวิสัย ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่า “ผู้คนสมัยนี้ ไม่มีวัฒนธรรม ศีลธรรมจรรยาจึงเสื่อมโทรม” (20 คะแนน)

4. จงอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วเขียนย่อความให้ถูกต้องตามแบบแผน ความยาวประมาณ 10 บรรทัด (20 คะแนน)

การศึกษาความรู้ไม่ว่าในวิชาใด กล่าวได้ว่าถ้าจะรู้เชี่ยวชาญจริง ย่อมมีเป็น ๓ ระยะ คือ

๑. ระยะความรู้บริสุทธิ์ (pure knowledge) ๒. ระยะความรู้ประยุกต์ (applied knowledge) และ ระยะที่ ๓ ซึ่งเป็นระยะสุดท้าย คือ ศิลปะ (arts)

คนที่มีความรู้ดี คือผู้ซึ่งรู้หลักวิชาเป็นพื้นความรู้มาก่อน เช่นเรียนวิชาแพทย์ ก็ต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวกับเรื่องภาษาโรคโดยตรง เช่น วิชากายวิภาคศาสตร์ (anatomy) และสรีรวิทยา (physiology) เป็นต้น ถ้าจะเรียนวิชาอักษรศาสตร์ ก็ต้องเรียนวิชาสัทศาสตร์ (phonetics) และวิชา สิเมนติก (semantics – วิชาว่าด้วยเรื่องความหมาย) ในตำราภาษาศาสตร์ (philology) และตำรา ภาษาศาสตร์ (linguistics) เสียก่อน ดังนี้ เป็นต้น

การเรียนวิชาเหล่านี้ เมื่อศึกษาได้เป็นพื้นความรู้แล้ว ไซ้ว่าจะรักษาโรคเป็น หรือแต่งหนังสือ เป็นก็หาไม่ เพราะฉะนั้นจึงได้ชื่อว่าเป็นความรู้บริสุทธิ์ เป็นความรู้เพื่อความรู้เท่านั้น ด้วยไม่มีเรื่องเกี่ยวกับเรื่องรักษาโรค หรือเรื่องแต่งหนังสือสักนิดเดียว ถ้าจะเทียบการศึกษาความรู้ที่เป็นวิชาดังกล่าว มา นี้ กับการศึกษาทางพุทธศาสนาก็ได้แก่การศึกษาปริยัติธรรม คือ ธรรมที่ต้องเล่าเรียน ได้แก่ พระไตรปิฎก

เมื่อมีความรู้บริสุทธิ์เป็นพื้นมาแล้ว ก็ถึงระยะความรู้ที่เรียกว่าประยุกต์ ประยุกต์แปลว่า ปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ คือศึกษาวิชาว่าด้วยการรักษาโรค หรือการแต่งหนังสือ จนสามารถรักษาโรค หรือแต่งหนังสือได้ นี่เป็นความรู้ขั้นปฏิบัติ ตรงข้ามกับขั้นความรู้บริสุทธิ์ ซึ่งว่าในแง่หนึ่งก็เป็น ความรู้ทางทฤษฎีนั่นเอง

ต่อไปเมื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานี้ ไปใช้จนมีความสามารถ ความชำนาญ สิ่งที่ดีนั้น ทำหรือปฏิบัติไป ก็เข้าขั้นระยะศิลปะไปในตัว เทียบได้กับการศึกษาขั้นปฏิบัติ คือ เข้าใจตลอด ล่วงผลปฏิบัติ

ผู้ซึ่งมีการศึกษาระยะต้น คือความรู้บริสุทธิ์ แต่ไม่มีความรู้ระยะสองคือความรู้ประยุกต์ ก็เป็นผู้ มีวิชาท่อมหัวเอาตัวไม่รอด ในวิชาที่ตนได้เล่าเรียนมา ผู้ซึ่งมีการศึกษาระยะสองคือขั้นประยุกต์ ขั้นปฏิบัติ แต่ไม่มีความรู้ระยะต้น เป็นพื้นฐานความรู้ให้มั่นคงเสียก่อน ก็จะไม่สามารถทำอะไรได้ดี ยิ่งไปกว่าที่ตนเคยทำมา ถ้ามีสิ่งใดผิดแปลกหรือแตกต่างไปจากที่เคยเห็นหรือเคยทำมาก่อน ก็อาจไม่สามารถปรับปรุงความรู้ให้เข้ากันได้ดีกับสิ่งนั้นได้ตลอด

ผู้ใดมีความรู้ดีเป็นเฉพาะวิชาใด ทั้งในระยะหนึ่งและระยะสอง ท่านเรียกว่า ผู้เชี่ยวชาญ (specialist) ถ้าผู้ใดมีความสามารถทางความรู้วิชาใดเป็นพิเศษโดยเอกเทศ ถึงระยะศิลปะ ผู้นั้นก็ได้ชื่อว่า ผู้ชำนาญพิเศษ (expert) ในวิชานั้นเป็นเฉพาะ

วิชาต่าง ๆ ที่ศึกษากันในมหาวิทยาลัยประเทศทางตะวันตก เช่น ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา เป็นต้น เรียกรวมว่า liberal arts แปลว่าศิลปกว้างขวาง (โอฟาริกศิลป์) เพื่อแยกจากวิชาชีพเป็นเฉพาะและวิชา เทคโนโลยีวิทยา (technology) ซึ่งว่าด้วยวิชาช่างเกี่ยวกับ เครื่องยนต์กลไก ซึ่งตามปกติไม่ได้รวมสอนอยู่ในมหาวิทยาลัย liberal arts บัญญัติเป็นคำไทยแล้วว่า ศิลปศาสตร์ ผู้ที่สำเร็จความรู้จากมหาวิทยาลัย ก็ได้ปริญญามีคำว่า art หรือ ศิลปต่อท้ายชื่อของตน เป็นดั่งด้ามเชิดชูชื่อของตนเท่านั้น ว่ามีความรู้ถึงมาตรฐานชั้นสูง แต่จะรู้แค่นั้น รู้จริงหรือไม่จริงเป็น อีกเรื่องหนึ่ง เพราะด้ามต่อชื่อเป็นแต่บอกให้รู้ว่าศึกษามาจากสถานศึกษาที่สูงเท่านั้น ความสามารถ มีแค่นั้นเป็นเรื่องของตนเอง

ครั้งต่อมาเมื่อแยกวิชาวิทยาศาสตร์ออกไปเป็นเอกเทศ วิชาออกนั้นก็ตกอยู่ในวิชาศิลปศาสตร์ แต่เมื่อแยกวิชาอื่นออกไปเป็นเอกเทศอีก วิชาหมวดศิลปศาสตร์ก็แคบเข้า คงหมายเฉพาะวิชาอักษรศาสตร์ ศิลปวรรณคดี และประวัติศาสตร์ ปรัชญาเป็นต้นเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นวิชาหมวดใหญ่ หมวดหนึ่งใน ๓ หมวดใหญ่ คือวิชา มนุษยศาสตร์ (humanities) อีกสองหมวดใหญ่คือ วิทยาศาสตร์ (natural science) และ สังคมศาสตร์ (social science) ถ้าจะรวบเข้าให้สั้น วิชาทั้งหมดก็มีอยู่สอง หมวดเท่านั้น คือศิลปและวิทยาศาสตร์ ศิลปเป็นเรื่องเรียนรู้เกี่ยวกับคนทางวัฒนธรรมที่คนสร้างขึ้น และวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องเรียนรู้สิ่งแวดล้อมคนทางธรรมชาติ ที่โรงเรียนต่าง ๆ แบ่งส่วนวิชาเป็นแผนก ศิลปและแผนกวิทยาศาสตร์ ก็มีความหมายเป็นไปตามทำนองที่กล่าวนี้

ยิ่งกว่านั้น ความรู้เรื่องไสยศาสตร์เกี่ยวกับมายิก (magic) ซึ่งเป็นคำบัญญัติขึ้นใหม่ หมาย ความถึงการใช้เสน่ห์กระเท่ห์ ด้วยวิธีเสกคาถาอาคม เวทมนตร์ ลงเลขยันต์เป็นต้น ถ้าศึกษาและใช้ ความรู้เรื่องมายิกเป็นไปในทางทำกฤตยา ยาแฝด และทำคุณไสยฝังรูปฝังรอยเป็นต้น ภาษาอังกฤษ เรียกว่า black art แปลว่า ศิลปดำ (ดูเรื่องไสยศาสตร์ในศาสนาเปรียบเทียบของข้าพเจ้า)

ตามที่เล่ามานี้ จะเห็นว่าศิลปมีความหมายกว้างขวางมาก เป็นเรื่องการทำของคนด้วยความรู้ ความชำนาญ ให้เกิดมีสิ่งที่ต้องการขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การใช้สอยเกี่ยวกับเรื่องครองชีวิตหรือ อาชีวศิลป์ นี่เป็นความหมายของคำ arts ในภาษาอังกฤษ ซึ่งเราแปลว่าศิลป ถ้าว่าอย่างไทยก็ได้แก่ การช่างการฝีมือหรือหัตถศิลป์นั่นเอง

(ตัดตอนจากหนังสือ “การศึกษาวรรณคดีแก่วรรณศิลป์” ของศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชน
หน้า 15 - 17)

5. จงเขียนเรียงความเรื่อง “การพัฒนาคนก่อนผลต่อการพัฒนาชาติ” ความยาว 1 หน้าครึ่ง
ไม่เว้นบรรทัด (20 คะแนน)